BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007806

Dane szczegółowe

Właściciel:	**michalkoz77**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**I Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono:	**świętokrzyskie**
Materiał awersu:	**cynowo-ołowiany**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica:	**19.5 mm**
Typ uszka:	**odlew**
Rant:	**●---**
Profil:	**|#[- odlew, płasko-płaski z wyraźnym rantem od spodu**

Występujące elementy

- numer [cyfra_3; 3]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-07 21:04**

Opis guzika btrm007806

Polski guzik wojskowy jazda z okresu I RP
© buttonarium.eu

Awers (płaski) przedstawia cyfrę 3 bez kropki (cyfra o charakterystycznym kroju), na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

Rewers bez sygnatur wytwórcy z widocznymi pozostałościami po formie odlewniczej - guzik został wykonany techniką odlewu ze stopu: cyny, cynku i ołowiu.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Bodzentyn w województwie świętokrzyskim.

Przeznaczenie i datowanie
Biorąc pod uwagę numer i kolor guzika (biały), mógł on należeć do żołnierza lub oficera jednej z następujących jednostek:

- 3. Regimentu Pieszego Czapskiego;
- 3. Szwadronu 1. Brygady Kawalerii Narodowej Koronnej;
- 3. Pułku Przedniej Straży Buławy Polnej Litewskiej, który walczył m.in. w 1794 roku pod Brześciem, Maciejowicami, oraz w obronie Pragi).

Ciekawostka
Kawaleria Narodowa (KN), jako formacja polskiej jazdy, powstała w 1775 roku i dzieliła się na brygady, te z kolei początkowo dzieliły się na chorągwie, a później na szwadrony. Początkowo istniały 4 brygady po 24 szwadrony każda, łącznie 96 szwadronów. W listopadzie 1789 roku, zmieniono organizację w brygadach KN, z czterech dotychczasowych brygad po 24 szwadrony utworzono osiem po 12 szwadronów. Wszystkie szwadrony w KN miały ciągłą numerację - od numeru 1 do 96. Brygady KN uczestniczyły w wojnie w 1792 roku oraz w Insurekcji Kościuszkowskiej (12.03-16.11.1794 r.), a sama KN istniała aż do III rozbioru Polski (24.10.1795 r.).
Oprócz pododdziałów jazdy istniały w tym okresie też pułki (regimenty) piechoty, a także pododdziały wojsk technicznych (artylerii, inżynierów i pontonierów) oraz floty.
Guziki z numerami pododdziałów jazdy i pułków piechoty, wprowadzono wraz z nowymi mundurami w 1789 roku.
Jeśli chodzi o guziki poszczególnych szwadronów KN, to należy zaznaczyć, iż ze względu na czas wykonania, wielkie odległości w obszarze stacjonowania poszczególnych brygad i szwadronów (od Gniezna po Kijów), a co za tym idzie wielu różnych wytwórców, średnica oraz krój cyfr na guzikach znacznie się od siebie różnią. Guziki te zawsze były płaskie i wykonane z białego metalu - porównaj podobne guziki z tego okresu.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - białe
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - żółte
AndrzejBr - Guziki Brygad Kawalerii Narodowej Wielkiego Księstwa Litewskiego, maj 2014 r.
Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
Wikipedia.pl - 1 Brygada Kawalerii Narodowej Wielkiego Księstwa Litewskiego
Wikipedia.pl - 3 Pułk Przedniej Straży Buławy Polnej Koronnej
Wikipedia.pl - 3 Regiment Pieszy Buławy Polnej Litewskiej
Wikipedia.pl - 3 Regiment Pieszy Czapskiego
Wikipedia.pl - III rozbiór Polski
Wikipedia.pl - Armia koronna
Wikipedia.pl - Armia Wielkiego Księstwa Litewskiego
Wikipedia.pl - Chorągiew (wojsko)
Wikipedia.pl - Insurekcja kościuszkowska
Wikipedia.pl - Kawaleria Narodowa
Wikipedia.pl - Polski mundur wojskowy / Umundurowanie wojsk Kościuszki
Wikipedia.pl - Struktura organizacyjna wojska I Rzeczypospolitej w 1792
Wikipedia.pl - Szwadron
Wikipedia.pl - Wojsko I Rzeczypospolitej

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiekolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.28